

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Luonnonkasvit elintarvikkeissa – uuselintarvikeasetus ja käyttöhistoria

Anna Mizrahi

ylitarkastaja

kemiallisen elintarviketurvallisuuden yksikkö

Luonnontuotteiden kaupallinen elintarvikekäyttö
ja sitä koskeva lainsäädäntö –webinaari (Teams)

25.1.2021

Sisältö

- Uuselintarvike – mikä se on?
- Merkittävä käyttöhistoria – mitä se on?
- Pienimuotoinen elintarvikekäyttö
- Uuselintarvikeaseman määrittäminen
- Uuselintarvikelupa
- Esimerkkejä

Uuselintarvike – mikä se on?

(uuselintarvikeasetus (EU) 2015/2283 3 artikla)

- **Uuselintarvike** on **elintarvike**, jota **ei ole käytetty merkittävässä määrin ihmisravinnoksi EU:ssa** ennen 15. toukokuuta 1997
 - **Elintarvike** (yleinen elintarvikeasetus (EY) N:o 178/2002 2 artikla) =
 - mikä tahansa aine tai tuote, myös jalostettu, osittain jalostettu tai jalostamaton tuote, joka on tarkoitettu tai jonka voidaan kohtuudella olettaa tulevan ihmisten nautittavaksi.
 - **Ei ole käytetty merkittävässä määrin ihmisravinnoksi EU:ssa** =
 - Käytetty vain vähän tai ei lainkaan elintarvikkeena / ravinnoksi
 - Käyttöhistoriaa EU:n ulkopuolella ei huomioida
 - **HUOM!** Käyttö lääkkeenä, rohtona tai kosmetiikkana **Ei** osoita käyttöä **ihmisravintona**

Uuselintarvikkeiden luokat

- **Uuselintarvike** kuuluu vähintään yhteen seuraavista luokista:
 - Uusi tai tarkoituksellisesti muunnettu molekyyli rakenne
 - **Elintarvikkeet, jotka koostuvat, ovat peräisin tai on valmistettu**
 - mikro-organismeista, sienistä tai levistä
 - Kivennäisperäisistä aineista
 - **Kasveista tai niiden osista**
 - Eläimistä tai niiden osista
 - Eläinten, kasvien, mikro-organismien, sienten tai levien solu- tai kudosisäilymistä
 - Elintarvikkeet, jotka on tuotettu uudella tuotantomenetelmällä, joka aiheuttaa elintarvikkeen koostumuksessa tai rakenteessa merkittäviä muutoksia, jotka vaikuttavat sen ravintoarvoon, aineenvaihduntaan tai ei-toivottujen aineiden pitoisuuksiin
 - Elintarvikkeet, jotka koostuvat valmistetuista nanomateriaaleista
 - Vitamiinit, kivennäisaineet ja muut aineet, joita käytetään direktiivin 2002/46/EY, asetuksen (EY) N:o 1925/2006 tai asetuksen (EU) N:o 609/2013 mukaisesti, jos ne on valmistettu uudella tuotantomenetelmällä, tai jos ne sisältävät tai koostuvat valmistetuista nanomateriaaleista
 - **Elintarvikkeet, joita on käytetty yksinomaan ravintolisissä, jos niitä on tarkoitus käyttää muissa elintarvikkeissa**

Uuselintarvikkeita koskeva lainsäädäntö

- Uuselintarvikeasetus tuli voimaan ensimmäisen kerran **15.5.1997**
 - Asetus (EY) N:o 258/97, johon perustuu myös **uuselintarvikkeellisuuden aikaraja**.
- Nykyinen asetus **(EU) 2015/2283** (annettu 25.11.2015) tuli voimaan 1.1.2018.
 - **Lupamenettely** muuttui **keskitetyksi**: hakemusten käsittely Euroopan komissiolle ja turvallisuusarvioinnit EFSA:lle.
 - **Kaksi lupamenettelyä**:
 - hakemusmenettely (komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2017/2469) ja
 - Ilmoitusmenettely (komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2017/2468)
 - Myönnettyt luvat eivät enää hakijakohtaisia, vaan **elintarvikekohtaisia**
 - pl. tietosuojaan alaiset hakemukset
 - Myönnettyt luvat luetteloidaan **unionin luetteloon** (komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2017/2470)
 - Mahdollisuus **tietosuojaan**: hakijalle voidaan myöntää yksinoikeus uuselintarvikkeen markkinointiin enintään viideksi vuodeksi

Luonnonkasvit ja uuselintarvikeasetus

- Luonnonkasvikin (tai sen osa) voi olla **uuselintarvike**, jos
 - Sitä **ei ole käytetty merkittävässä määrin ihmisravinnoksi EU:n alueella** ennen 15. toukokuuta 1997
 - Se kuuluu yhteen tai useampaan uuselintarvikeluokkaan.
- Luonnonkasvin jatkokäsittelyn seurauksena syntyvä tuote voi olla **uuselintarvike**, vaikka luonnonkasvia sellaisenaan olisi käytetty merkittävässä määrin ihmisravinnoksi.
 - Esimerkiksi eri kasvien selektiiviset uutteet

Miksi uuselintarvikeasetusta tarvitaan?

- Markkinoille saatettavien **elintarvikkeiden** on oltava turvallisia (Yleinen elintarvikeasetus (EY) N:o 178/2002 14 artikla)
- Uuselintarvikeasetuksen tarkoituksena on varmistaa **sisämarkkinoiden tehokas toiminta** ja turvata samalla **korkeatasoinen ihmisten terveyden ja kuluttajien etujen suojele** (Uuselintarvikeasetus (EU) 2015/2283 1 artikla).
 - Jos elintarvikkeella **ON** pitkä ja **merkittävä käyttöhistoria ihmisravintona**, sen katsotaan olevan turvallinen käyttöhistoriansa perusteella
 - **Uuselintarvikeasetusta ei sovelleta**
 - Jos elintarvikkeella **EI OLE merkittävää käyttöhistoriaa ihmisravintona**, sen turvallisuudesta elintarvikkeena ei ole tietoa
 - **Uuselintarvikeasetusta sovelletaan**

Merkittävä käyttöhistoria – mitä se on?

- **Merkittävä** käyttöhistoria = yleinen, laaja käyttö **elintarvikkeena EU:n alueella** ennen 15.5.1997
 - **EU:n alueella** tarkoitetaan käyttöä EU:n jäsenvaltioissa riippumatta siitä, milloin ne ovat liittyneet unioniin
 - Huom! Myös käyttöhistoria UK:ssa, Norjassa ja Islannissa hyväksytään
- **Komission ohje merkittävästä käyttöhistoriasta**
 - Huomioitavia asioita:
 - Tiedot elintarvikkeesta
 - Dokumentaatio käyttöhistoriasta
 - Alue, jolla elintarviketta on käytetty
 - Käyttömäärä
 - Käyttötarkoitus
 - Eri käyttömuodot ja valmistusmenetelmät
 - Saatavuus ja jatkuvuus

Merkittävän käyttöhistorian selvittäminen

(uuselintarvikeasetus (EU) 2015/2283 4 artikla)

- Elintarvikealan toimijan velvollisuus on selvittää ja tarvittaessa osoittaa elintarvikkeen merkittävä käyttöhistoria EU:n alueella ennen 15.5.1997 (eli onko kyseessä uuselintarvike vai ei)
- **Vinkejä** käyttöhistorian selvittämiseen:
 - Uuselintarvikeluettelo (Novel Food Catalogue)
 - Komission ylläpitämä tietokanta (ei kaiken kattava, päivitetään tarvittaessa):
https://ec.europa.eu/food/safety/novel-food/novel-food-catalogue_en
 - ”Suomalaisten luonnonvaraisten kasvien elintarvikekäyttöhistoriatietoja”
 - Ruokaviraston kokoama taulukko (ei kaiken kattava, päivitetään tarvittaessa):
https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/yritykset/elintarvikeala/valmistus/yhteiset-koostumusvaatimukset/uuselintarvikkeet/luonnonvaraisten-kasvien-elintarvikekaytto_29092016.pdf
 - Muita hyödyllisiä lähteitä
 - Ruokaviraston kokoama luettelo (ei kaiken kattava, päivitetään tarvittaessa):
<https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/elintarvikeala/valmistus/yhteiset-koostumusvaatimukset/uuselintarvikkeet/uuselintarvikestatuksen-selvittaminen/>

Novel Food Catalogue

[European Commission](#) > [Food, farming, fisheries](#) > [Food](#) > [Food Safety](#) > [Novel food](#) > [Novel food catalogue](#) > [Search](#)

EU Novel food catalogue

Novel Food ▾

Product Name

Quick Search

[A](#) [B](#) [C](#) [D](#) [E](#) [F](#) [G](#) [H](#) [I](#) [J](#) [K](#) [L](#) [M](#) [N](#) [O](#) [P](#) [Q](#) [R](#) [S](#) [T](#) [U](#) [V](#) [W](#) [X](#) [Y](#) [Z](#) [ALL](#)

EU Novel food catalogue (v.1.1)

Follow us: [Twitter](#)

[Report an error on this page](#)

This product was on the market as a food or food ingredient and consumed to a significant degree before 15 May 1997. Thus its access to the market is not subject to the Novel Food Regulation (EU) 2015/2283. However, other specific legislation may restrict the placing on the market of this product as a food or food ingredient in some Member States. Therefore, it is recommended to check with the national competent authorities.

According to information available to Member States competent authorities this product was used only as or in food supplements before 15 May 1997. Any other food uses of this product have to be authorised pursuant to the Novel Food Regulation.

There was a request whether this product requires authorisation under the Novel Food Regulation. According to the information available to Member States' competent authorities, this product was not used as a food or food ingredient before 15 May 1997. Therefore, before it may be placed on the market in the EU as a food or food ingredient a safety assessment under the Novel Food Regulation is required.

There was a request whether this product requires authorisation under the Novel Food Regulation. Further information is required.

25.1.2022

SUOMALAISTEN LUONNONVARAISTEN KASVIEN ELINTARVIKEKÄYTTÖHISTORIATietoJA (18.6.2014, viimeisin päivitys 29.9.2016)

Tähän taulukkoon on koottu elintarvikekäytön kannalta tärkeimmät suomalaiset luonnonvaraiset kasvit ja kasvinosat, niiden uuselintarvikestatus EU:ssa sekä tieto pienimuotoisesta käytöstä elintarvikkeena ennen vuotta 1997. Tieto pienimuotoisesta käytöstä perustuu perinnetietoon sekä toimijoiden antamiin tietoihin käyttöhistoriasta. Toisin kuin komission uuselintarvikeluettelossa olevat tulkinnat, nämä tulkinnat koskien pienimuotoista käyttöä ovat voimassa vain Suomessa ja käytännöt eri jäsenmaissa saattavat vaihdella. Evira ei ole tutkinut kasvien turvallisuutta elintarvikkeena. Vastuu tuotteen turvallisuudesta ja sen määräystenmukaisuudesta on elintarvikealan toimijalla itsellään. Luonnonvaraisten kasvien kohdalla tulee yleisten elintarvikesäännösten lisäksi ottaa huomioon erityisesti uuselintarvikeasetus (EY) N:o 258/97 sekä ravitsemus- ja terveysväiteasetus (EY) N:o 1924/2006. Huomioitavaa-sarakkeen maininnat eivät ole Eviran kantoja, tulkintoja tai suosituksia, vaan tietoa, joka on kerätty mainituista lähteistä. Tätä taulukkoa suomalaisten luonnonvaraisten kasvien elintarvikekäyttöhistoriatiedosta voidaan täydentää toimijoiden toimittaman dokumentaation perusteella.

TAULUKOSSA KÄYTETTYJEN TERMIEN MÄÄRITELMÄT

Ei uuselintarvike: Kasvia ja kasvinosaa tiedetään käytetyn elintarvikkeena EU:n alueella merkitsevässä määrin ennen vuotta 1997 ja sen käyttö on sallittua kaikissa elintarvikkeissa.

Ei uuselintarvike ravintolisissä: Kasvia ja kasvinosaa tiedetään käytetyn ravintolisänä EU:n alueella merkitsevässä määrin ennen vuotta 1997 ja sen käyttö on sallittua ravintolisissä.

Yrttitee: Yrttiteellä tarkoitetaan tuoreesta tai kuivatusta kasvista tai kasvin osasta vesi-uutolla valmistettua haudutettua juomaa, jota käytetään teen tai kahvin tapaan.

Mauste: Mausteella tarkoitetaan tuoretta tai kuivatua kasvia tai kasvin osaa, jota käytetään pienissä määrin (enintään muutama prosentti tuotteen painosta tai tilavuudesta), ja jota lisätään ruokaan antamaan makua.

Annoskoriste: Annoskoristeella tarkoitetaan syötävää kasvia tai kasvin osaa, jolla viimeistellään annokset, leivonnaiset tms.

KASVI(LAJI)	KASVINOSA	UUSELINTARVIKESTATUS	OSOITETTU PIENIMUOTOINEN ELINTARVIKEKÄYTTÖ	HUOMIOITAVAA	
Poimulehti	<i>Alchemilla vulgaris</i>	(nuoret) lehdet, varret	ei uuselintarvike ravintolisissä	yrttitee	EFSA ² : Kasvi esiintyy joidenkin EU-maiden ei-sallittujen tai rajoitetun käytön listalla.
		muut maanpäälliset osat, juuret	ei uuselintarvike ravintolisissä		THIE ⁹ : Suositellaan maanpäällisten osien käytön rajoittamista.
Puna-apila	<i>Trifolium pratense</i>	maanpäälliset osat	ei uuselintarvike ravintolisissä	yrttitee, mauste, annoskoriste	
Puolukka	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	marjat/hedelmät	ei uuselintarvike ravintolisissä		NF ¹ , Luonnonyrttiopas ⁸ : Puolukan lehdet sisältävät noin 5 % arbutiinia ja sen johdannaisia, jotka muuttuvat elimistössä hydrokinoniksi, joka on terveydelle haitallinen.
		lehdet	ei uuselintarvike ravintolisissä	yrttitee	NF ¹ , BE ¹⁰ : Puolukan lehtiä ei suositella jatkuvaan käyttöön eikä raskaana oleville tai imettäville naisille.
		kukat, nuoret versot	ei uuselintarvike ravintolisissä		EFSA ² : Kasvin lehdet esiintyvät joidenkin EU-maiden ei-sallittujen tai rajoitetun käytön listalla. Myrkytystietokeskus ³ : Lehdet myrkyllisiä, mutta pienen määrän syöminen aiheuttaa harvoin oireita.
Pyöreälehtikihokki	<i>Drosera rotundifolia</i>	maanpäälliset osat	ei uuselintarvike ravintolisissä		EFSA ² : Kasvin maanpäälliset osat sisältävät yhdisteitä, jotka ovat elintarvikekäytössä mahdollisesti haitallisia ihmisten terveydelle (mm. naftokinonijohdannaisia).
Ruiskaunokki	<i>Centaurea cyanus</i>	kukat	ei uuselintarvike ravintolisissä		
Siankärsämö	<i>Achillea millefolium</i>	maanpäälliset osat	ei uuselintarvike ravintolisissä	yrttitee, mauste	NF ¹ , Luonnonyrttiopas ⁸ : Siankärsämö sisältää mm. n. 0,5 % haihtuvia öljyjä, parkkiaineita ja glykosideja, jotka ovat terveydelle haitallisia.

Pienimuotoinen elintarvikekäyttö

- Lainsäädäntö ei tunne pienimuotoista elintarvikekäyttöä
 - Poikkeuksena **ravintolisät**: Jos ainesosaa on käytetty vain ravintolisissä, käyttöä ravintolisissä voi jatkaa edelleen, mutta käyttö muissa elintarvikkeissa vaatii uuselintarvikeluvan
- Pienimuotoisenkin elintarvikekäyttö voi olla merkittävää
 - Käytön merkittävyyttä arvioidaan **muihin vastaaviin elintarvikkeisiin** verrattuna. Esimerkiksi mausteyrttinä käytetyn kasvin käytön merkittävyyttä verrataan muiden mausteyrttien käyttöön
- Tällä hetkellä pelkkää teekäyttöä ei katsota riittäväksi osoittamaan merkittävää käyttöhistoriaa

Luonnonkasvien pienimuotoinen elintarvikekäyttö

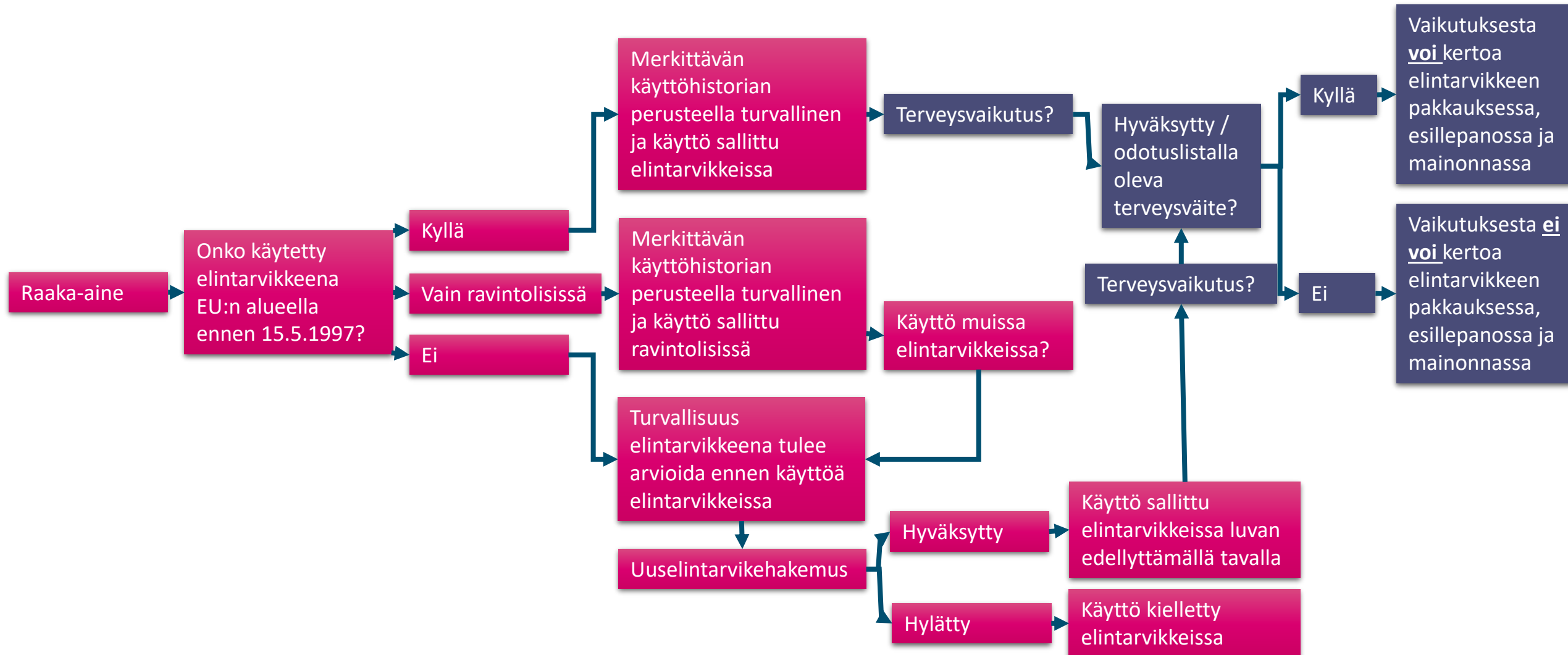
- Suomessa joitain luonnonkasveja ei ole käytetty laajasti elintarvikkeissa, mutta silti niillä voi olla pitkä ja vakiintunut käyttöhistoria pienimuotoisessa käytössä
 - Yksittäisiä tuotteita, joilla on rajallinen saatavuus tai käyttäjäkunta
 - Käyttö ei ole riittävä osoittamaan merkittävää käyttöhistoriaa
- Suomessa on haluttu kuitenkin tunnustaa näiden kasvien vakiintunut pienimuotoinen käyttö ja mahdollistaa sen jatkuminen
 - Tietoa tällaisesta luonnonkasvien pienimuotoisesta käytöstä on koottu taulukkoon [Suomalaisten luonnonvaraisten kasvien elintarvikekäyttöhistoriatiedoista](#)

Uuselintarvikeaseman määrittäminen

Esimerkki

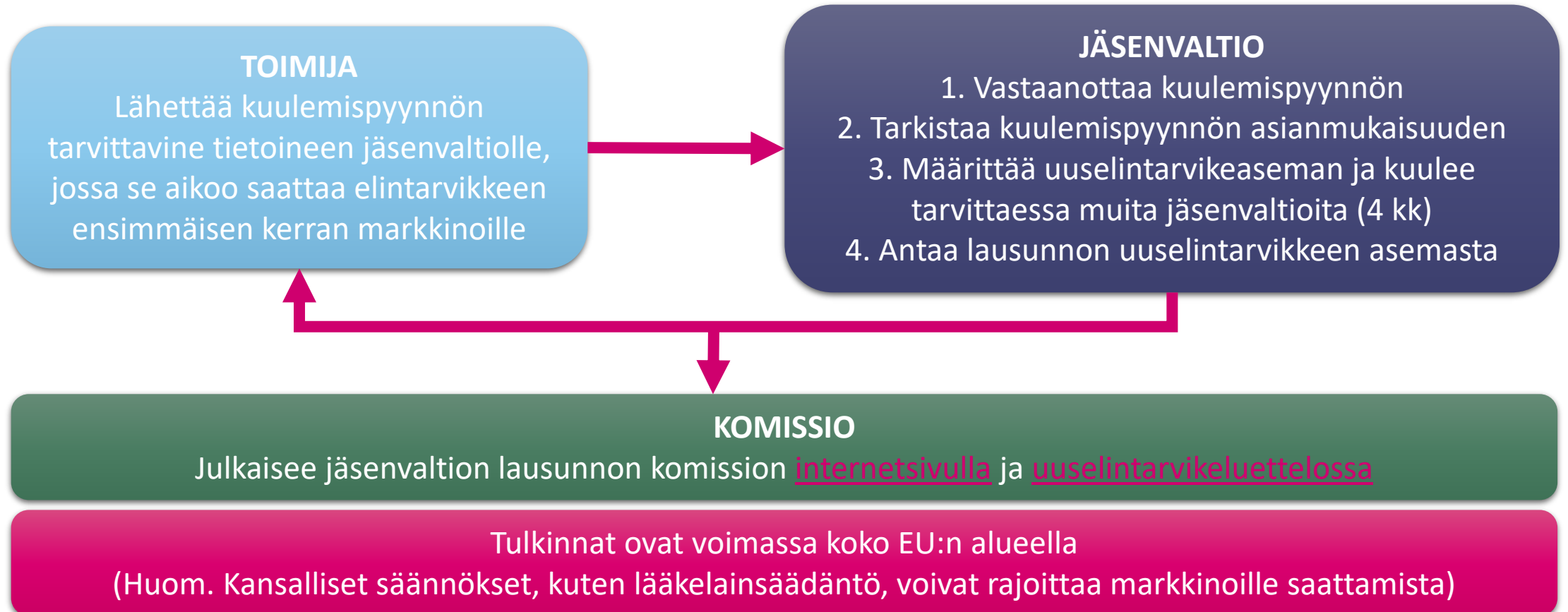

Kuulemismenettely uuselintarvikeaseman määrittämiseksi

(uuselintarvikeasetus (EU) 2015/2283 4 art, (EU) 2018/456)

- **Kuulemismenettelyä** käytetään silloin, jos elintarvikealan toimija on selvityksistään huolimatta epävarma siitä, onko kyseessä uuselintarvike vai ei

Kuulemismenettely uuselintarvikeaseman määrittämiseksi

(Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2018/456)

- Kuulemispyyntö on toimitettava jäsenvaltiolle sähköisesti
- Sisältö
 - Saatekirje*
 - Tekninen asiakirja-aineisto*
 - Liiteasiakirja
 - Selittävä huomautus, jossa selvennetään toimitettujen asiakirjojen tarkoitus ja merkitys
 - Toimijan ei tarvitse esittää kaikkia tarvittavia tietoja edellyttäen, että jokaisesta puuttuvasta tiedosta on toimitettu todennettavissa olevat perustelut

* Malli muotoilusta ja sisällöstä komission asetuksen liitteissä

UUSELINTARVIKKEEN ASEMAN MÄÄRITTÄMISTÄ KOSKEVAN KUULEMISPYYNNÖN SAATEKIRJEEN MALLI

Jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen

Päiväys:

Asia: Kuulemispyyntö uuselintarvikkeen aseman määrittämiseksi seuraavan elintarvikkeen osalta:

.....

Elintarvikealan toimija (toimijat) / kuuleva osapuoli:

Yritys:

Osoite:

Puhelin:

Sähköposti:

Yhteyshenkilö:

esittää tämän kuulemispyynnön määrittääkseen uuselintarvikkeen aseman seuraavan elintarvikkeen osalta

Kunnioitavasti

Allekirjoitus

Liitteet:

- Tekninen asiakirja
- Liiteasiakirjat
- Selittävä huomautus

TEKNISEN ASIAKIRJAN MALLI

Eri tietojen välinen yhteys selvennetään selittävässä huomautuksessa. Tämä koskee erityisesti näyttöä, joka esitetään sen osoittamiseksi, että elintarviketta on käytetty unionissa ihmisravinnoksi merkittävässä määrin ennen 15. toukokuuta 1997, jos johtopäätösten tekemiseksi on otettava huomioon eri lähteistä peräisin olevia asiakirjoja.

Jos vain asiakirjojen osat ovat merkityksellisiä uuselintarvikkeen aseman määrittämiseksi, nämä osat on esitettävä käyttämällä korostusta.

Kaikkien elintarvikkeiden osalta on täytettävä 1 jakson kohdat.

Uutteiden osalta on 1 jakson lisäksi täytettävä 2 jakson kohdat.

Sellaisten elintarvikkeiden osalta, jotka on tuotettu menetelmällä, jota ei ole käytetty unionissa elintarviketuotannossa ennen 15. toukokuuta 1997, on täytettävä 1 jakson kohdat 1–3 ja 7 sekä 3 jakson kohdat.

1 jakso: Kaikki elintarvikkeet (sellaisten elintarvikkeiden osalta, jotka on tuotettu menetelmällä, jota ei ole käytetty unionissa elintarviketuotannossa ennen 15. toukokuuta 1997, ainoastaan kohdat 1–3 ja 7)

1. Elintarvikkeen kuvaus	
1.1 Elintarvikkeen nimi	
1.2 Elintarvikkeen yksityiskohtainen kuvaus, myös tieto siitä, koostuuko elintarvike asetuksen (EU) 2015/2283 ⁽¹⁾ 3 artiklan 2 kohdan a alakohdan viii ja ix alakohdassa tarkoitettuja valmistetuista nanomateriaaleista	
1.3 Uuselintarvikkeen ehdotettu elintarvikeluokka asetuksen (EU) 2015/2283 3 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti (tarvittaessa)	
2. Elintarvikkeen ominaisuuksia ja/tai lähdettä koskevat lisätiedot (tarvittaessa)	
A. Organismit (mikro-organismit, sienet, levät, kasvit, eläimet)	
2.1 Taksonominen nimi (täydellinen latinankielinen nimi, myös auktorin nimi)	
2.2 Mahdolliset synonyymit, muut nimet	
2.3 Eritelmä siitä, mihin organismin osaan käyttö unionissa ihmisravinnoksi ennen 15. tou-	

**Merkittävä käyttöhistoria
turvallisuuden takeena**

Merkittävä käyttöhistoria?

= Yleinen, laaja käyttö
elintarvikkeena ennen 15.5.1997

Löytyy!

= Käyttö
sallittua
elintarvikkeissa

Löytyy!

... mutta vain ravintolisissä

= Käyttö sallittua
vain ravintolisissä

Ei löydy...

= Käyttö sallittu
vasta, kun
turvallisuus on
arvioitu
uuselintarvikelupa-
menettelyllä

Uuselintarvikelupa

(uuselintarvikeasetus (EU) 2015/2283 6 artikla)

- **Vain uuselintarvikkeita, jotka on hyväksytty ja sisällytetty unionin luetteloon, voidaan saattaa unionin markkinoille sellaisenaan tai käyttää elintarvikkeissa**
 - Huomioitava lupakohtaiset käytönehdot ja merkintävaatimukset
 - Hyväksymättömän uuselintarvikkeen saattaminen markkinoille johtaa takaisinvetoon.
- Uuselintarvikelupaa haetaan Euroopan komissiolta sähköisesti
- Lupahakemusten ja –ilmoitusten tiivistelmät löytyvät komission internetsivuilta:
https://ec.europa.eu/food/safety/novel_food/authorisations/summary-applications-and-notifications_en
- Luvan saaneet uuselintarvikkeet luetellaan käytönehtoineen Unionin luettelossa (EU) 2017/2470 (uusin konsolidoitu versio)

Uuselintarvikelupamenettely

(uuselintarvikeasetus (EU) 2015/2283 10 artikla)

- Hakemus toimitetaan komissiolle, joka
 - Asettaa hakemuksen viipymättä jäsenvaltioiden saataville
 - Toteaa, onko hakemus asianmukainen vai ei*
 - Julkistaa hakemuksen tiivistelmän internetsivuillaan (https://ec.europa.eu/food/safety/novel_food/authorisations/summary-ongoing-applications-and-notifications_en)
- Komissio pyytää tarvittaessa viipymättä Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaiselta (EFSA) lausuntoa uuselintarvikkeen vaikutuksesta ihmisten terveyteen
 - EFSA:n annettava lausuntonsa 9 kk kuluessa asianmukaisen hakemuksen vastaanottamisesta
- Komissio laatii 7 kk kuluessa EFSA:n lausunnon julkaisemisesta ehdotuksen täytäntöönpanosäädökseksi, jolla hyväksytään/hylätään uuselintarvikkeen unionin markkinoille saattaminen*

* Jäsenmaat ovat mukana valmistelussa

Kolmansien maiden perinteisiä elintarvikkeita koskeva ilmoitusmenettely

(uuselintarvikeasetus (EU) 2015/2283 14 artikla)

- Ilmoitus toimitetaan komissiolle, joka
 - Toimittaa ilmoituksen jäsenvaltioiden ja EFSA:n saataville
 - Toteaa, onko ilmoitus asianmukainen vai ei
 - Julkistaa ilmoituksen tiivistelmän internetsivuillaan (https://ec.europa.eu/food/safety/novel_food/authorisations/summary-ongoing-applications-and-notifications_en)
- Jäsenvaltiot ja EFSA voivat 4 kk kuluessa toimittaa komissiolle asianmukaisesti perusteltuja turvallisuutta koskevia vastalauseita, jotka koskevat ko. perinteisen elintarvikkeen unionin markkinoille saattamista
 - Jos ei vastalauseita, komissio hyväksyy ko. perinteisen elintarvikkeen markkinoille saattamisen ja lisää sen unionin luetteloon
 - Jos vastalauseita, komissio ei hyväksy ko. perinteisen elintarvikkeen markkinoille saattamista
 - Hakija voi halutessaan toimittaa komissiolle hakemuksen 16 art. mukaisesti

Ohjeistusta uuselintarvikehakemuksen/- ilmoituksen tekoon

- Ruokaviraston internetsivut:

<https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/elintarvikeala/valmistus/yhteiset-koostumusvaatimukset/uuselintarvikkeet/uuselintarvikeluvan-hakeminen/>

- Komission internetsivut:

https://ec.europa.eu/food/safety/novel_food/authorisations_en

- EFSA:n internetsivut:

- Uuselintarvikehakemukset:

<http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4594>

- Kolmansien maiden perinteisiä elintarvikkeita koskevat ilmoitukset ja hakemukset: <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4590>

Esimerkkejä

Saanko käyttää mesiangervon kukkaa kuivattuna sokerin seassa?

- Onko kuivatulla mesiangervon kukalla käyttöhistoriaa elintarvikkeena?
 - Suomalaisten luonnonkasvien elintarvikekäyttötietoja

Mesiangervo	<i>Filipendula ulmaria</i>	lehdet, kukinnot/kukat	ei uusielintarvike ravintolisissä	yrttiitee	NF ¹ , Luonnonyrttiopas ⁸ : Mesiangervo sisältää salisylaatteja ja voi aiheuttaa allergisia oireita.
		kaikki muut kasvinosat	ei uusielintarvike ravintolisissä		NF ¹ , Luonnonyrttiopas ⁸ : Ei suositella jatkuvaan käyttöön. EFSA ² : Kasvin maanpäälliset osat esiintyvät joidenkin EU-maiden ei-sallittujen tai rajoitetun käytön listalla.

- Saksan kasviluettelo (Stoffliste)
 - Tietoa käyttöhistoriasta vain
 - Ravintolisissä
 - Teenä

Stammpflanze (lateinisch)	<i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim.	<i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim.
Synonyme	<i>Spiraea ulmaria</i> L., <i>Ulmaria palustris</i> Moench, <i>Ulmaria pentapetala</i> Gilib.	<i>Spiraea ulmaria</i> L., <i>Ulmaria palustris</i> Moench, <i>Ulmaria pentapetala</i> Gilib.
Trivialnamen	Echtes Mädesüß, Große Spierstaude	Echtes Mädesüß, Große Spierstaude
Pflanzenteil	Blüte	Kraut
LM	x T, NEM	x T, NEM
NF		
AS	x	x
trad. AM	x	x
Liste A		
Liste B	x	x
Liste C		

➤ Käyttöhistorian perusteella mesiangervon kukan käyttö **ei ole sallittua** sokerin seassa

Voinko myydä kuivattua siankärsämöä mausteena tai lisätä ruoka-annokseen tuoreita siankärsämön lehtiä mausteeksi? Mikä katsotaan maustekäytöksi?

- Suomalaisten luonnonkasvien elintarvikekäyttötietoja

Mauste: Mausteella tarkoitetaan tuoretta tai kuivattua kasvia tai kasvin osaa, jota käytetään pienissä määrin (enintään muutama prosentti tuotteen painosta tai tilavuudesta), ja jota lisätään ruokaan antamaan makua.

Siankärsämö	<i>Achillea millefolium</i>	maanpäälliset osat	ei uuselintarvike ravintolisissä	yrttitee, mauste	NF ¹ , Luonnonyrttiopas [®] : Siankärsämö sisältää mm. n. 0,5 % haihtuvia öljyjä, parkkiaineita ja glykosideja, jotka ovat terveydelle haitallisia.
-------------	-----------------------------	--------------------	----------------------------------	------------------	---

- Saksan kasviluettelo (Stoffliste)

- Tietoa käyttöhistoriasta

- Ravintolisissä
- Teenä
- Mausteena

Stammpflanze (lateinisch)	<i>Achillea millefolium</i> L.
Synonyme	<i>Achillea albida</i> Willd., <i>Achillea amb borealis</i> var. <i>arenicola</i> J.T.Howell, .
Trivialnamen	Gewöhnliche Schafgarbe
Pflanzenteil	Kraut, Blüte
LM	x G, T, NEM
NF	
AS	x
trad. AM	x
Liste A	
Liste B	x
Liste C	

Kasvi saattaa aiheuttaa allergisia oireita.

NF¹: Ei suositella nautittavaksi suurina annoksina eikä jatkuvaan käyttöön.

EFSA²: Kasvin kukat ja lehdet sisältävät yhdisteitä, jotka ovat elintarvikekäytössä mahdollisesti haitallisia ihmisten terveydelle (mm. eteeristen öljyjen bisyklisiä monoterpeenejä).

Myrkytystietokeskus³: Paikallisesti ärsyttävä kasvi.

THIE⁹: Suositellaan käytön rajoittamista.

➤ Käyttöhistorian perusteella tuoreen tai kuivatun siankärsämön lehtiä **voi käyttää** mausteena

Yhteenveto

- Markkinoille saatettavien elintarvikkeiden tulee olla turvallisia
- Elintarvikkeen tai sen ainesosan turvallisuudesta kertoo mm. sen pitkä käyttöhistoria (ennen vuotta 1997)
- Jos merkittävää käyttöhistoriaa ei löydy elintarvikkeelle tai sen ainesosalle, kyseessä on uuselintarvike, jonka turvallisuus tulee arvioida ennen markkinoille saattamista (uuselintarvikelupa)
- **Elintarvikealan toimija vastaa siitä, että elintarvike on turvallinen ja muiden elintarvikkeita koskevien määräysten mukainen**

Hyödyllisiä linkkejä

- Elintarvikkeet

<https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/elintarvikeala/valmistus/>

- Luonnonvaraiset kasvit

<https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/elintarvikeala/valmistus/elintarvikeryhmat/kasvikset/luonnonvaraiset-kasvit/>

- Uuselintarvikkeet

<https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/elintarvikeala/valmistus/yhteiset-koostumusvaatimukset/uuselintarvikkeet/>

- Ravintolisät

<https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/elintarvikeala/valmistus/elintarvikeryhmat/ravintolisat/>

- Aromit

<https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/elintarvikeala/valmistus/yhteiset-koostumusvaatimukset/elintarvikeparanteet/aromit/>

- Pakkausmerkinnät

<https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/elintarvikeala/valmistus/elintarvikkeista-annettavat-tiedot/pakkausmerkinnat/>

- Ravitsemus- ja terveysväitteet

<https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/elintarvikeala/valmistus/elintarvikkeista-annettavat-tiedot/ravitsemus--ja-terveysvaitteet/>

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Kiitos!

Anna Mizrahi

ylitarkastaja

anna.mizrahi@ruokavirasto.fi

+358 50 434 2203

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

